

her foreslaas, og delvis har jo ogsaa det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (Dalsgaard) som Ordfører for Partiet Venstre betonet sin Enighed med det ærede Medlem deri. Men dette sidste ærede Medlem tilføjede dog, at saaledes som Forholdene laa, vilde han kunne være med til, at Laanene til disse Byggeforetagender ydedes af Staten til saa lav Rente, som her er foreslaaet. Jeg har allerede i Folketinget sagt, at jeg betragter det som en Forholdsregel, der træffes under overordentlige Omstændigheder, og jeg skal gentage det her. Jeg kan ikke nægte, at det i og for sig er urimeligt, at Staten udlaaner Penge langt billigere, end den selv kan laane dem til. Men alligevel, naar det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds vil gøre det saaledes op, at Staten sætter det hele til ved denne Lejlighed, maa jeg dog deroverfor sige: Hvorledes skulde det egentlig indrettes, saaledes at det blev til nogen Hjælp for Kommunerne, hvis Staten krævede akkurat den samme Rente, som den selv maa give i dette Tilfælde, eller maaske endda samme Rente, til hvilken Kommunerne ellers kunde laane? Her er Tale om en Nødsforanstaltning, som det er blevet sagt, og om en rimelig Hjælp, som Staten skal give, og jeg ser ikke, at Staten kan yde den under andre Former end ved at yde billige Laan. Under andre Omstændigheder vilde man ikke en Gang sige, at det var billige Laan; 4 pCt. Rente og 1 pCt. Afdrag vilde man til visse Tider mene ikke var overordentlig billige Vilkaar. Nu er det det, det indrømmer jeg, men det er ogsaa Statens Offer ved denne Lejlighed. Jeg forstod det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Piper), som om han i og for sig ikke havde noget imod, at Staten ydede noget Offer ved denne Lejlighed for at sætte det nødvendige Byggeri i Gang. Det ærede Medlem sagde, at selve Laanet stod usikkert til 2den Prioritet. Derimod maa jeg sige som det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds, at det er jo dog til Kommunerne, man laaner, og det er Kommunerne, der yder Sikkerhed for Laanet. Hvis dette ønskes særlig betonet i Lovforslaget, skal jeg ikke have noget at indvende derimod, men det ligger jo i selve dette, at det er til Kommunerne, man giver Laanene. Og saa faar Staten Panteobligation til yderligere Sikkerhed for sit Laan, og denne Panteobligation kan omsættes, i alt Fald foreslaas der Mulighed for en saadan Omsætning. Men at Laanene i Almindelighed skulde være særdeles usikre under

Kommunernes Garanti, er, som Forholdene ligger i Landet, ikke noget, man bør gaa ud fra. Hvis man her fra Statens Side maa yde Laan til København eller andre store Kommuner, vil man neppe mene, at det er en usikker Laaneforretning.

Det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (Dalsgaard) var jo ogsaa noget betænkelig ved den lave Rente. Han kunde jo dog alligevel tiltræde Lovforslaget paa det Punkt, men vilde tage Forbehold mod, at denne Stilling skulde være bindende for ham i Fremtiden. Det samme Forbehold tager jeg, og det maa jeg tage baade som Rigsdagsmand og som Finansminister. Jeg vil ikke i og for sig mene, at Staten altid skal yde Kommuner Laan med Tab og med et saa decideret Tab som her. Som det ogsaa blev sagt af det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Christiansen), blev det, da Folketinget behandlede Boligkommissionens Forslag, udtrykkelig sagt i Betænkningen, og derfra gik det over i Kommissoriet, at her er der Tale om, at Staten skal træde hjælpende til for at afhjælpe Bolignødens haarde Tryk, og her foreslaas det, og kun paa den Maade er det i Øjeblikket foreslaaet, at Staten skal træde hjælpende til; man kan jo ikke godt gaa imod det, som — jeg vil ikke sige Rigsdagen en Gang har fastslaaet som Opgave, men mod det, Folketinget i sin Udvalgsbetænkning med Tilslutning fra alle Partier har fastslaaet som Opgave, uden at der fra Landstingets Side er gjort Indvending derimod.

Det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Christiansen) saa meget pessimistisk paa Lovforslaget om Laan til Byggeforeninger, han mente, at det ikke var videre sandsynligt at træffe Mænd, der trods de Betingelser, som han selv betegnede som gunstige, turde give sig i Kast med Opgaven. Derom kan jeg kun sige dette, at indtil nu har det i alt Fald vist sig, at saadanne Mænd dog findes. Krav om denne Art Laan har ikke tidligere kunnet imødekommes af Finansministeriet med de Midler, der staar til Raadighed. Jeg har i Øjeblikket den Fornemmelse, at saadanne Anmodninger om Laan vil indkomme i rigelig Mængde, billigere Penge, end her faas, er det umuligt at skaffe til Veje. Hvis man overhovedet skal bygge, kan man ikke tænke sig at bygge billigere: 2den Prioritet til 4 pCt. op til $\frac{9}{10}$ af Bjendoms skyldværdien. Jeg vil haabe, at det ærede Medlem har Uret i, at det er saa tvivlsomt, som han fremstiller det, at der vil komme Andragender til Finans-